

Zakupy on-line

WIEDZA W PIGUŁCE

Sklepy internetowe to nie tylko sklepy, w których po prostu wybierasz jakiś przedmiot i za niego płacisz. Mechanizmy zakupów on-line dają różne możliwości wybierania towarów i płacenia.

Podstawowymi zaletami zakupów on-line są zazwyczaj niższe niż w zwyczajnych sklepach ceny, możliwość szybkiego znalezienia jak najkorzystniejszej oferty i opinie na temat produktów. Korzystaj z porównywarek cen. Są to bazy, które udostępniają takie informacje o towarach i przyspieszają proces szukania najlepszej okazji.

Istnieją alternatywne do zakupów w sklepach sposoby kupowania w internecie.

- aukcje — ustalasz, ile chcesz zapłacić, ale rywalizujesz z innymi, więc cena rośnie. Wygrywa ten, kto poda kwotę, której nikt później nie przebije.
- zakupy grupowe — cena usługi jest niższa, bo kupuje ją wiele osób.
- kupowanie w chmurze — kupujesz dostęp do serwera i treści (np. e-book, film, gry). Treść jest dostępna online lub przesyłana na dedykowane urządzenie. Warto robić kopie zapasowe — kiedy strona zostanie zamknięta, znikną także zakupione treści. Korzystaj z dozwolonego użytku (kopiowanie na użytek własny).

Internet umożliwia bezpośrednią wymianę między wytwórcą a kupującym. Możesz bez pośredników (wydawców, sklepów) kupić książkę lub muzykę od autora, ubranie od projektanta. Często sama możesz zaproponować cenę lub targować się.

Podstawą zakupów on-line jest zaufanie. Zawsze sprawdzaj wiarygodność sprzedawców — czytaj komentarze na ich temat. Sama również dziel się opiniami, pomoże to innym kupującym podjąć decyzję. Zwracaj uwagę na to, czy w ogłoszeniu zawarte są zdjęcia produktów i dane kontaktowe sprzedawcy. Korzystaj z ofert „try before buy” — zamawiaj/ściągaaj próbki.

Pamiętaj o zasadach bezpieczeństwa w sieci podczas zakupów w internecie. Przed dokonaniem transakcji, zapoznaj się z polityką prywatności sklepu, sprawdź certyfikaty i bezpieczne połączenie (adres powinien zaczynać się od https i, w zależności od przeglądarki, symbolu kłódki) strony. Przy transakcji na odległość masz 14 dni na zmianę zdania — możesz odesłać towar i dostaniesz pieniądze z powrotem.

Istnieją różne rodzaje sposobów dokonywania płatności. Płacić można przelewem, kartą kredytową lub za pomocą różnych systemów pozwalających na płatności internetowe, jak konto PayPal.

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Uzupełnij brakujące słowa w tekście następującymi wyrazami:

- kłódki
- grupowych
- https

- politykę prywatności
- certyfikaty
- komentarzach
- bezpieczne

Dokonując transakcji w internecie należy zwrócić uwagę na _____ sklepu, _____ połączenie i sprawdzić _____. Bezpieczne połączenie można poznać po tym, że adres zaczyna się od _____ i na przykład symboli _____. Wiarygodność sprzedawców możemy poznać po _____ użytkowników. W przypadku zakupów _____ cena jest niższa, ponieważ wielu użytkowników kupuje ten sam produkt.

SŁOWNICZEK

- **zakup w chmurze:**
- **try before buy:** (ang. wypróbuj, zanim kupisz), możliwość darmowego testowania produktu lub usługi oferowana przez sprzedawcę.

Tekst: Joanna Ruta Baranowska, scenariusz: Weronika Paszewska, konsultacja merytoryczna: Anna Gruhn. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/zakupy-on-line/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Wiedza o społeczeństwie, III poziom edukacyjny
Treści nauczania
Gospodarstwo domowe.

Nowa podstawa programowa:

Wiedza o społeczeństwie, IV-VIII klasa
Treści nauczania
Uczeń przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować.

Informatyka, VII-VIII klasa
Treści nauczania
Uczeń ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich. Uczeń opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją.

Informatyka, liceum i technikum
Treści nauczania
podaje przykłady wpływu informatyki i technologii komputerowej na najważniejsze sfery życia osobistego i zawodowego; korzysta z wybranych e-usług; przedstawia wpływ technologii na dobrobyt społeczeństw i komunikację społeczną.
postępuje zgodnie z zasadami netykiety oraz regulacjami prawnymi dotyczącymi: ochrony danych osobowych, ochrony informacji oraz prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej w dostępie do informacji; jest świadomy konsekwencji łamania tych zasad.
stosuje dobre praktyki w zakresie ochrony informacji wrażliwych (np. hasła, pin), danych i bezpieczeństwa systemu operacyjnego, objaśnia rolę szyfrowania informacji.